

РИТОРИЧНА ПІДГОТОВКА СТУДЕНТІВ-ПСИХОЛОГІВ

Горбач І.О., Серeda Н.В.

*Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут», м. Харків*

Риторична підготовка є важливою складовою формування комунікативної компетентності фахівця будь-якого напрямку. Але особливого значення вона набуває саме у навчанні майбутніх фахівців соціономічного профілю: викладачі, психологи, лікарі, соціальні працівники, журналісти, політологи, юристи, спеціалісти в галузі реклами та роботи з персоналом.

Мовленнєва діяльність психологів розглядається у працях О.Біляєва, М.Ілляша, Б.Головіна, Л.Струганець, В.Русанівського, Г.Винокура, Л.Савенкової. Аналізуючи сучасний стан мовленнєвої підготовки майбутніх психологів, можна стверджувати, що недостатньо вивчено та розроблено теоретичні засади формування у студентів риторичної компетентності як складової комунікативної компетентності. Отже, актуальним є пошук нових рішень у сфері формування професійної мовленнєвої культури та вдосконалення механізмів риторичної підготовки майбутніх психологів.

Сучасна наука розглядає риторику як мистецтво ефективного публічного виступу. Професійна діяльність психолога перш за все передбачає роботу з клієнтом, оволодіння мистецтвом бесіди. Але є деякі сфери професійної діяльності психолога, які потребують високого рівня оволодіння саме риторичною компетентністю. Це мистецтво самопрезентації, коучінгова, тренінгова діяльність, ефективна взаємодія с аудиторією, усунення комунікаційних бар'єрів.

Введення до освітньої програми підготовки бакалаврів з психології компетентностей, що стосуються оволодіння риторичною діяльністю, включення до навчального плану дисципліни «Риторика» («Основи ораторської майстерності») дозволяє вирішити ряд завдань професійного характеру:

- оволодіти ефективними засобами впливу на свідомість та підсвідомість аудиторії: зоровий контакт, інтонаційно-виразні засоби, засоби невербальної комунікації;
- удосконалити такі якості мовлення як: логічність, структурність, виразність;
- оволодіти презентаційними навичками та навичками професійного спілкування;
- засвоїти прийоми та інструменти ефективної комунікації;
- навчитися долати деструктивні установки і бар'єри, що заважають ефективно спілкуватися;
- оволодіти технікою мовлення.

Досвід підготовки студентів-психологів на кафедрі педагогіки та психології управління соціальними системами ім.акад.І.А. Зязюна НТУ «ХПІ» дозволяє стверджувати актуальність та необхідність формування риторичної компетентності майбутніх психологів для їх високої конкурентоздатності та успішного працевлаштування за фахом.